

ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ

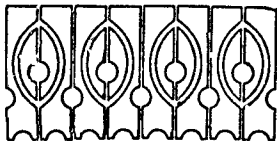
Organul Uniunii Generale a Notarilor din România

CUPRINSUL :

1 Iuliu Pascu, membru la Consiliul Legislativ: Notarii comunali primii factori ai erarhiei administrative. 2 Virgil Ionescu Darzeu, subdirector general Min. de Interne: Considerațiuni generale asupra budgetului.	3 George A. Balomiri, pretor: Secretarul de plasă. 4 Ioan Bătar, notar: Atribuțiunile notarului și secretarului comunal. 5 Activitatea Uniunii Generale. 6 Publicațiuni.

Apare la 1 și 15
a fiecărei luni.

◆
MANUSCRISELE
se primesc până la 10 și 25
a lunii și nu se înapoiază.

ABONAMENTUL :
Pe 1 an 300 Lei

ADRESA :

Notariatul — Primăria

p. u. _____

județul: _____

A APARUT și al II-a și al III-a volum din „Administrația Comunală” manual

cuprinzând elemente din dreptul constituțional, administrativ, financiar și matrimonial, noțiuni de contabilitatea, diferite legi și regulamente, complectat cu explicare teoretică și practică, cu modelele, exemplele necesare și practice.
Aprobat de Ministerul de Interne cu ordinul No. 19857/1926.

LUCRARE DE MARE UTILITATE PENTRU ORI ȘI CINE ȘI ÎN SPECIAL PENTRU TOATE
OFICIILE PREFECTURILOR, SUBPREFECTURILOR, PRETORIATELOR, NOTARIATELOR ȘI
PRIMĂRIILE COMUNALE.

Acest manual cuprinde și un foarte interesant chestionar cu întrebări și răspunsuri relative la deosebite nedumeriri, ce se pot ridica mai ales în lumea slujbașilor noștri administrativi, în cursul aplicării noii legi administrative, financiare și altele.

Atragem luarea aminte a d-lor: Prefecți, Subprefecți, Pretori, Notari, Primari și Secretari comunali asupra acestei lucrări care prezintă o deosebită importanță în rezolvarea lucrărilor zilnice.

Acum când comunelor le lipsește o bibliotecă care să cuprindă colecțiile complete de legi, acest manual le înlocuiește cu multă prisosință.

Cercetând indicatorul, veți găsi cu multă ușurință: legile, regulamentele, circulările, deciziunile, etc., date de fiecare Minister, veți afla numărul, ziua, luna și anul *Monitorul Oficial* în care s'au publicat. Volumul III cuprinde și un „model-călăuză” cu toate formularele necesare în conceperea și redactarea actelor oficiale și particulare.

Costul acestor volume de 1800 pagini este 600 lei (câte 300-300 lei volumul).

Comenzile se vor adresa d-lui **Alexandru Buha**, președintele Uniunii Gen. a Notarilor Comunali și Cercuali, consilier financiar, delegat județean în Lugoj, str. Bisericii No. 24 notând pe cotorul mandatului că suma ce se trimite reprezintă costul manualului volumul II și III.

La fiecare comandă se va adăoga în plus 25 lei care reprezintă costul recomandării, volumele urmând a fi trimise recomandat spre a fi sigur că ajunge la destinație.

Cine nu are încă volumul I, se poate primi și acela tot aici cu preț de 300 lei.

A APĂRUT : REGULAMENTELE (tip.)

conform art. 100, 264—272 al legii pentru Unificarea Administrativă și anume:

1. Regulamentul (tip.) pentru organizarea diferitelor servicii și atribuțiunea personalului al comunei.
2. Regulament (tip.) comunal de edilitate.
3. Regulament (tip.) de igienă și salubritate publică.
4. Regulament (tip.) de poliție comunală.
5. Statutul pentru constituirea asociației de pășune și
6. Regulamentul privitor la modul de administrare și exploatare a izlazurilor comunale și neimpărțite (urbariale).
7. Regulament pentru administrarea și exploatarea izlazului comunal (separat de cel urbarial).

Regulamentele înșirate aici sub 1—4 fiecare comună are să le întocmească conform art. 100, 264—272 în conformitate cu legea administrativă, prin cari va determina în mod amănunțit organizarea diferitelor servicii, atribuțiunile și retribuțiunea personalului.

Regulamentele de sub 5 și 6 sunt a se întocmi *imediat* și a se trimite spre aprobare Ministerului de Agricultură și spre a fi asociația (urbarială, posesorală) înregistrată în registrul persoanelor juridice conform art. 84 din legea persoanelor juridice din 1924.

Pentru fiecare comună trebuie 3 exemplare.

Aceste regulamente sunt tipărite fiecare separat și se pot comanda cu ramburs, dela Dl. **Alexandru Buha**, consilier și delegat județean Lugoj, str. Bisericii 24.

Regulamentul 1 costă (un exemplar) 20 lei

”	2	”	”	6	”
”	3	”	”	6	”
”	4	”	”	20	”
”	5	”	”	25	”
”	6	”	”	20	”
”	7	”	”	25	”

ADMINISTRATIA ROMÂNĂ

Organ al Uniunii Generale a Notarilor Comunali și Cercuali din România

DIRECTOR ȘI REDACTOR RESPONZABIL:
ALEXANDRU BUHA,
președintele Uniunii notarilor, profesor al școlii
de notari, Lugoj.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
LUGOJ, STRADA BISERICII No. 24.

SECRETAR DE REDACȚIE:
Dr. ALEXANDRU VASILIE

Notarii comunali

primi factori ai erarhiei administrative

Inaintarea notarilor pe loc la gradul de pretor și inaintarea lor în funcțiunea de pretor

În organizarea noastră administrativă organele de colaborare a Statului cu administrațiile autonome comunale și județene sunt: notarii comunali, pretorii și primpretorii, prefectul și subprefectul. Între toate aceste organe trebuie să fie o strinsă legătură erarhică, fiindcă ele îndeplinesc deopotrivă aceiași unică funcțiune și au aceiași răspundere în reprezentarea permanentă a intereselor superioare ale Statului pe lângă primari, consiliile comunale și județene și delegațiunile lor permanente.

Încă din 1918 și de atunci încontinuu în toate studiile și lucrările noastre, ca și în cursul nostru de drept administrativ dela Universitatea din Cernăuți, am profesat în mod constant aceeași concepție și anume: funcțiunea administrativă fiind în scopul și cuzalitatea ei una și aceeași, fie că ea privește pe notar, pe pretor sau pe prefect și cum prin natura ei este o funcțiune complexă, care pretinde neapărat cunoașterea temeinică și a mărelor probleme de administrarea Statului, cit și a problemelor administrative locale comunale și județene, și cum infine, problemele administrative sunt la rindul lor prin ele înșile foarte complexe; este absolut necesar ca și notarii, ca și pretorii și prefectii, să aibă studii speciale administrative și polițienești superioare.

Și pentrucă studiile superioare în organizarea învățământului nostru nu se pot face decit după absolvirea liceului și numai în facultăți universitare și academii, sau pe lângă ele, noi am cerut mereu ca, deși în funcțiunea de notar comunal e bine să se poată numi tineri cu studii mai restrinse decit licența universitară, apoi cînd acești vrednici reprezentanți ai Statului pe lângă administrațiile comunelor rurale și-au luat licența universitară administrativă, ei să poată fi inaintați pretori, iar pretorii la rindul lor să poată fi inaintați subprefecți și prefecti.

Nu se poate ca administrația noastră să progreseze fără aristocratizarea prin cultură și drepturi și fără

democratizarea prin obligațiuni de serviciu și control cetățenesc, a celor trei organe dela baza ei care sunt: notarul, pretorul și prefectul. Mai mult încă, problema administrației locale autonome și a erarhiei organelor atașate lor de către Stat, constituie o singură problemă și ea nu poate fi soluționată decit într'un singur fel.

Statul prin art. 108 al Constituției recunoaște comunelor și județelor personalitatea lor juridică de drept public, le recunoaște dreptul de a-și administra singure nevoile lor locale prin consilii comunale și județene, alese prin vot universal.

În același timp, Statul îndeplinindu-și unul din atribuțiile sale fundamentale, și-a instituit pe lângă comune și județe și câte un organ permanent al său, care să fie un sfătuitor al primarilor și delegațiilor permanente comunale și județene și ai consiliilor respective, un sfătuitor iluminat prin o cunoaștere temeinică și științifică a chestiunilor administrative. Aceste organe permanente sunt: notarul, pretorul și prefectul.

Prin noua lege administrativă Statul recunoaște și plășilor dreptul de a avea o personalitate juridică proprie, care va rezulta din asocierea comunelor din cuprinsul aceleiași plăși; față de aceste noi administrațiuni autonome locale care sunt asociațiile de comune, pretorii vor avea de îndeplinit exact aceeași funcțiune ca și notarii pe lângă comunele rurale.

Tot prin noua lege pentru unificarea administrativă notarii, pretorii și prefectii sunt și șefii poliției de Stat din comună, plasă și județ.

Din toate aceste puncte de vedere deci, două rezultate constante se impun dela sine și anume: pe de o parte funcțiunea de notar, pretor și prefect are aceleiași identice atribuțiuni fundamentale, iar pe de altă parte toate aceste trei funcțiuni se exercită deopotrivă ca o funcțiune de Stat auxiliară pe lângă aceleiași administrații locale comunale și județene.

Astfel deci, dacă același este scopul acestor func-

țiuni și exact aceeași natura specifică a lor, apoi este evident că ele constituie un tot indivizibil pentru Stat. Juridicește vorbind, nici nu sunt trei funcțiuni, ci o singură funcțiune cu trei organe, care tocmai pentru acest motiv trebuie să constituie o foarte bine precizată și unică erarhie.

O erarhie cu înaintare normală în toate gradele sale, care să aibă la baza sa pe notar, apoi ca al doilea rang pe pretor și ca rang superior pe prefect, care la rândul său să poată înainta la rangul de inspector general administrativ, director general în ministerul de interne și membru în consiliul superior administrativ. Notarul comunal cu studii superioare să poată străbate toate gradele erarhiei administrative, cu anume examene intermediare, întocmai după cum sublocotenentul poate străbate toate gradele erarhiei militare.

Nu putem însă să desconsiderăm și faptul că, dacă aceasta erarhie pretinde neapărat necesitatea studiilor universitare de bază, este totuși foarte necesar ca în funcțiunea de notar comunal să se poată numi și tineri care pe lângă liceul complet să aibă numai o școală administrativă de 1 sau de 2 ani. Deasemeni, trebuie să ținem seamă că nu este posibil ca toți notarii să devină pretori și toți pretorii prefecti; este o imposibilitate materială dat fiind numărul cu mult mai restrâns al funcțiunilor superioare, așa ca în orice erarhie, de pildă în erarhia militară, sau judecătorească. Pentru aceste motive și dat fiind și faptul că, noi avem un absolut și superior interes național ca reprezentanții Statului mai ales în comunele rurale, să fie bărbați culți și cu tot prestigiul și autoritatea supremă pe care o reprezintă, noi propunem ca notarii care au licență universitară, după o vechime de 4-5 ani în funcțiune și dacă au dovedit capacitate și sîrguință să poată fi înaintați pe loc la rangul de pretor, dacă au merite reale chiar și fără concurs. Deasemeni notarii vechi ardeleni, chiar și fără studii liceale complete, dar cu studii administrative speciale, să poată fi primiți la examenul de pretori și înaintați pe baza lui pretori pe loc.

Înaintarea pe loc a notarilor la rangul de pretori și a pretorilor la rangul de prefecti, este singurul mijloc pentru înobilarea carierii administrative, așa după cum s'a făcut cu judecătorii de ocol care pot fi înaintați pe loc până la rangul de consilier de Curte de Apel.

Este cu desăvîrșire straniu ca tocmai funcțiunea cea mai de bază a Statului, funcțiunea administrativă și organele sale, cu care cetățenii vin zilnic în permanent contact, *funcțiunea cea mai onorată în trecut, se află astăzi la noi într'o așa tristă decadență și aceasta spre cel mai mare rău al țării și al neamului.*

A venit timpul să reorganizăm corpul nostru administrativ de Stat, dela care atîrnă în mare parte în-

săși progresul administrațiilor locale comunale și județene, a venit timpul ca interesele permanente administrative să treacă iarăși înaintea intereselor politice trecătoare, a venit timpul să facem și din prefectii de județe funcționari pur administrativi, titulari ai uneia din funcțiunile care constituie erarhia administrativă a Statului.

Problema notarilor comunali, nu este așa dar o simplă chestie profesională a notarilor, ea este pivotul marelui probleme de Stat, care se cheamă: înlocuirea politice de partid din serviciul administrativ al Statului, așa după cum s'a făcut în parte, în administrațiile comunale și județene, ale căror consilii nu mai sunt azi la regimul bunului plac al guvernelor.

Notarii și pretorii trebuie să lupte laolaltă, invocând chiar necesitatea creierii acestei erarhii administrative ai Statului independentă de politica de partid, dar dependentă de evoluția și progresul deja înfăptuite în administrațiile comunale și județene.

Noua lege administrativă și-a însușit în mare parte vechea noastră concepțiune pentru care pledăm de 11 ani mereu, viitorii notari vor trebui să aibă liceul complet și o școală administrativă superioară ce urmează a se organiza. Până atunci s'au reorganizat școlile de notari dela Lugoj și Făgăraș.

Din nefericire însă funcțiunile de notar și de pretor și-au pierdut cu totul prestigiul pe care-l aveau înainte de război în Ardeal și acela pe care-l aveau administratorii de plasă din vechiul regat. Ne aflăm de astă dată în fața nu a unei simple probleme de organizare publică, ci în fața unei mult mai deficiente probleme de ordin social. În noua Românie mai toate funcțiunile publice s'au bagatelizat, și-au pierdut din prestigiul lor și ele nu mai atrag elementele bune de altă dată, căci titularii lor actuali nu se mai bucură de același prestigiu față de cetățeni, pe care-l aveau în trecut.

Pentru unele funcțiuni și cariere, pentru magistratură, pentru armată, pentru corpul didactic superior și secundar, suntem în plină perioadă de recîștigarea prestigiului lor dinnaintea războiului, corpurile tehnice și corpul medical sunt chiar într'o mai mare căutare; dintre toate serviciile publice singur serviciul administrativ și polițienesc se află încă într'o grea situație din acest punct de vedere.

Dispozițiuni concepute în lumina celor mai frumoase intențiuni pentru înălțarea notarilor și pretorilor, nu se pot aplica, deși fac parte integrantă din noua lege administrativă. La concursul de pretori din acest an s'au prezentat mult prea puțini candidați licențiați; așa că a fost necesar să se vie ulterior cu o lege specială pentru definitivarea a unui mare număr de pretori în funcțiune în total 43 care nu au licența, mulți nici liceul, elemente evident mai puțin pregătite și care nu pot ridica prestigiul în valoarea corpului administrativ în general și al aceluia al pretorilor în special.

Ce-i de făcut pentru a înlătura această tristă situație?

Desigur că pretorii și notarii definitivați prin asemenea legi speciale, nu mai pot fi scoși din funcțiune, ei urmează a-și păstra drepturile lor câștigate, dar nici așa cum sunt nu pot fi menținuți. Și atunci este numai o singură soluție practică: să se oblige toți notarii și toți pretorii cari nu au licența universitară sau liceu și cursuri speciale administrative, să facă în 3 ani consecutivi cursuri regulate, câte 2 luni pe an, cursuri administrative și de poliție, special organizate pentru complectarea cunoștințelor lor. Aceste cursuri să se facă pe lângă școli speciale organizate pe lângă inspectoratele generale administrative, cu participarea și a profesorilor universitari, inspectorilor generali de poliție, magistraților superiori. Cursurile se vor preda la aceste școli speciale tot timpul anului; elevii lor vor urma însă în șase serii câte 2 luni fiecare.

Întreținerea pretorilor și a notarilor la aceste cursuri să se facă pe contul Statului, iar la reședința lor, ei să se înlocuiască reciproc, astfel ca colegii din acelaș județ, sau din județele vecine să facă serviciul temporar și pentru câte o plasă, sau comună vecină, pe lângă aceea în care sunt titulari.

Alcătuirea programului acestor cursuri este de o importanță capitală și ea trebuie astfel concepută încât în afară de chestiunile de practică zilnică a funcțiunii de notar și pretor, să se învețe acești factori ai Statului, cum să procedeze pentru a fi în permanentă colaborare cu membrii clerului, corpului didactic, corpului agronomic și silvic, corpului sanitar, cu conducătorii băncilor populare și cooperativelor și în genere cu fiecare și cu toți funcționarii Statului din comune, plăși și județe și cu conducătorii vieții sociale și economice a satelor, astfel încât ei să fie cu adevărat organe de colaborare administrativă și de promovarea problemelor de cultură și civilizație rurală.

La începerea cursurilor anului al doilea se va trece un examen, asupra materiilor predată în primul an; în anul al treilea se va trece la început examen pentru materiile predate în anul doi, iar la finele anului trei, sau după un anumit interval, se va trece un examen de absolvirea cursurilor. Cursurile aceste de complectare pentru notari, se pot face și ar trebui să se facă și pe lângă școlile de notari din Ardeal actualmente în funcțiune.

Toți acei notari și pretori care vor absolvi cursurile cu distincție, capătă prin aceasta dreptul de înaintare pe loc. Acei cari se vor fi prezentat slab la aceste cursuri, fără a pierde nimic din drepturile actuale, nu ar merita nici unul în plus; în orice caz ei vor fi profitat intelectualicește de cursurile făcute.

Aceste cursuri de complectare înțelegem să se facă odată pentru totdeauna, așa cum s'a făcut pentru profesorii cursiști din Ardeal.

Trebuie să specificăm că vor fi două feluri de cursuri: cursuri de complectare pentru pretori și cursuri de complectare pentru notari. Deasemeni notăm că în concepțiunea noastră notarii trebuiesc diferențiați după cum au cel puțin 4 clase liceale sau ale unei școale secundare echivalente, de toți ceilalți. Numai notarii cu 4 clase secundare minimum pot fi înaintați pe loc la rangul de pretor; toți ceilalți urmează ca după absolvirea cu succes a cursurilor de complectare să fie înaintați în salariu după normele legii generale de salarizare la un grad unic pentru toți, corespunzător aceluia al salariului de plutonier major, urmând ca toate gradațiile să se socotească apoi la acest salariu inițial. După sistemul nostru toți notarii cu mai puțin de patru clase liceale ar fi încadrați în tipul 4 de salarizare din legea din 1927, la care se vor adăugi gradațiile după normele pe care le arătam mai jos; iar notarii cu cel puțin patru clase și cu școala de complectare propusă de noi s'ar afla ca salariu inițial în tipul 6, pe baza căruia s'ar socoti gradațiile pentru vechime.

Notarii cu liceul complet sau cel puțin cu 6 clase, ar urma direct cursurile de complectare pentru pretori și la absolvirea lor cu succes ar fi înaintați pe loc pretori cu salariul inițial al sublocotenentului, adică salariul 8, salariu la care s'ar socoti apoi gradațiile. Tot în acest salariu trebuie să se afle și toți pretorii cari nu au licența universitară.

Pretorii cu licența universitară trebuie să fie încadrați ca salariu inițial (de intrare în funcțiune) în tipul 12-egal cu căpitan. La acest salariu se vor calcula apoi gradațiile.

Gradațiile trebuie să fie în număr de cinci în cota de 20% asupra salariului inițial și acordându-se la fiecare cinci ani de funcționare câte o gradație.

Modul cum concepem noi salarizarea notarilor și pretorilor, și gradația după modelul gradației corpului didactic, constituie un sistem cu totul superior și parte avantajos pentru corpul administrativ. Noi admitem și înaintarea pe loc în rang după merit și gradația salariului la fiecare cinci ani, de drept.

În afară de acest mijloc general de ridicarea întregului corp de notari și pretori, noi credem că e foarte drept ca acei notari cari s'au distins atât ca practicieni, cât și prin studiile și activitatea lor publicistică la revistele administrative, să poată fi înaintați pe loc la rangul de pretor pe baza acestor merite excepționale cu dispensă sau cu o reducere a stagiului în funcțiune, stagiul absolut indispensabil sistemului înaintării pe loc, așa cum îl concepem noi.

Ca o consecință logică a sistemului nostru, și pentru a li se reda vechiul prestigiu, funcțiunilor de notar și pretor, trebuie să li se ridice simțitor salariile. Pretorii în vechiul regat înainte de război aveau salarii de locotenent și aveau și diurne dela județe, azi în re-

gulă generală ei au căzut foarte jos, cădere explicabilă mai ales prin faptul că s'au numit elemente prea puțin selecționate; iar notarii din Ardeal aveau o situație superioară celeia de azi.

Deasemeni localurile preturilor trebuie să fie demne pentru prestigiul Statului; pretorii și notarii trebuie să aibă locuințe publice convenabile, iar județele trebuie să le pue la dispoziție mijloacele de transport în exercițiul funcțiunii lor.

Cu acest complex de măsuri întreg personalul administrativ în funcțiune s'ar ridica și în valoare intrinsecă și în prestigiu social; și la rândul lor, funcțiunile de notar și pretor constituind o adevărată carieră și anume una din cele mai bine plătite, ar atrage ulterior elemente distinse și dispozițiunile legii administrative cu privire la licența universitară, s'ar aplica cu adevărat și integral întrun viitor apropiat.

Marea vină a legii pentru unificarea administrativă este că n'a înțeles de loc factorul social al problemei corpului administrativ și n'a prevăzut nimic pentru complectarea pregătirii notarilor și pretorilor aflați în funcțiune la punerea ei în aplicare.

Pentru ca toate aceste propuneri și deziderate să se aplice, este absolut necesar însă ca notarii și pretorii să ceară ei singuri organizarea cursurilor de complectare. Ei trebuie să se convingă că, fără această nouă activitate de înălțare intelectuală, va fi absolut exclus să capete un spor de salarizare și o înălțare a prestigiului funcțiunii lor.

Cu munca îndărătnică, cu sîrguință și curaj notarii și pretorii vor învinge. Ceeace astăzi pare atât de greu: stabilirea unei erarii continue între funcțiunile de notar, pretor, prefect, inspector general administrativ și director general de minister, peste puțină vreme va deveni un drept câștigat. Și ca o dovadă, este însăși prezența printre cei mai înalți funcționari ai ministerului de interne și chiar în sânul consiliului superior administrativ, numeroase și foarte bune elemente dintre foștii administratori de plasă din vechiul regat.

Ideea noastră este în mers, de râvna și energia notarilor și a pretorilor depinde ca ea să devie un sistem legal și normal.

Iuliu Pascu

Membru la Consiliul Legislativ

Considerațiuni generale asupra budgetului

IV.

Sub regimul Constituției din 14 Ianuar 1852 corpul legislativ î-și păstrează mai întâi dreptul de a da — asupra fiecărui capitol din budget — un vot prin care se amesteca demăinainte în administrație; nici însăși Constituția, și nici decretul dela 22 Martie 1852, cari aranjau condițiunile organice ale lucrărilor legislative n'au adus nici o stirbire specialității; și inconvenientul care s'ar fi adus integrității specialității a fost îndulcit prin dreptul de *amendment*, de oarece imixtiunea în administrație numai era posibilă. Cu toate acestea, budgetul din 1853 deși abia votat, o hotărâre a senatului-consult, decide ca fiecare să reintre în rolul și atribuțiunile sale, hotărând ca budgetul să fie votat pe ministere, pe capitole și articole și că repartizarea creditului acordat fiecărui minister pentru diversele sale servicii și capitole, să se facă prin un decret al împăratului, dat în Consiliul de Stat (sen-consult 25 Decembrie 1852 art. 12*). Trebuie de observat că decretul acesta însăși nu restrângea libertatea de acțiune a guvernului; el putea, în cursul exercițiului să reporteze

excedentele creditelor, dela un capitol la altul, pe baza unui decret a virimentelor fondurilor.

Sub presiunea Camerei, guvernul făcu, prin senatului-consult dela 31 Decembrie 1861, un pas înainte: examenul și votul legislativ au fost din nou specializate, dar restrânse în secțiuni determinate pentru fiecare Minister. Aceste secțiuni erau în număr de șaiszeci și șase; una din ele prima, a Ministerului de finanțe se ridica la 622 milioane în budgetul pe 1863; a treia secțiune a Ministerului de război atingea 271 milioane. Aceste cifre ar putea face să se creadă că Corpul legislativ nu găsisese încă, pentru exercițiul controlului său, toată facilitatea de activitate care i fusese hotărâtă. Cu toate acestea, nici o plângere n'a fost adusă activității Corpului legislativ; libertatea discuțiilor parlamentare și publicitatea lor, sunt garanții cari înlătură ușor toate celelalte și trebuie de cunoscut că în timpul ultimilor ani ai imperiului, aceste garanții au existat tot timpul.

Dar sistemul acesta al repartițiilor făcute de împărat nu dădea câmp liber unui Minister să se miște pentru că, cercul din ce în ce mai

*) Casimir Fournier: „le budget“.

restrâns, era acel al secțiunii.**)

„Decretul de repartitie, el însuși — trebuie dat înaintea deschiderii — exercițiului financiar; acest decret este pentru Miniștrii o lege precisă. Creează, în ceea ce-l privește, o specialitate administrativă care completează specialitatea legislativă; în timp ce specialitatea legislativă precizează atribuțiile secțiunii, și secțiunea însăși specialitatea administrativă, mai detaliată — precizează capitolele bugetului iar Miniștrii, trebuie să se conformeze“.

Alături de aceste dispozițiunii, senatul-consult din 31 Decembrie 1861 fixa altele relative la dreptul de viriment privit ca un mijloc de intervenit în cazurile neprevăzute. Examinarea acestei dispozițiuni este necesară pentru că sunt în legătură cu creditele extrabugetare și cu diferitele măsuri de luat pentru a preveni abuzul.

Intr'un budget, quantumul unei părți considerabile a serviciilor autorizate nu poate fi fixat de cât prin aproximație; ca să limitezi cheltuiala la o formă definitivă, ar însemna în anumite cazuri să faci administrația imposibilă, de aici, în special sub regimul specialității, necesitatea de a permite guvernelor să creeze resurse și cu atât mai mult când s'ar găsi în fața cazurilor neprevăzute.

Astfel s'au născut: a) *creditele suplimentare* destinate să îplinească insuficiențe fondurilor afectate prin budget diferitelor ramuri ale serviciilor; b) *creditele complementare* destinate a face față insuficienței n'au fost observate de cât odată cu aplicarea regulamentului compturilor unui budget; c) *creditele extraordinare* destinate să acopere cheltuielile extraordinare și urgente cari n'au putut fi prevăzute în budget.

Legile financiare din 1817 și 1819 au dispus mai întâi, ca toate aceste alocațiuni autorizate prin ordonanțele regale, în urma propunerilor miniștrilor, să fie supuse aprobării Camerilor la cea mai apropiată sesiune; ordonanța dela 1 Septembrie 1827 a introdus, în această privință, o distincție: nu cerea sancțiunea legislativă imediată de cât pentru creditele extraordinare, trimițând la legea compturilor justificarea creditelor suplimentare punând astfel Camerele în fața faptelor împlinite nerămânându-le decât să le ratifice. Pe lângă că o asemenea schimbare nu putea să rezulte dintr'o simplă ordonanță, facilitatea lăsată miniștrilor de a se sustrage prescripțiunilor bugetului le îngăduia suspecte îndemnări, s'a revenit la un alt mijloc mai puțin periculos prin legea dela 24 April 1833: art. 3 din aceasta lege, prevede a fi supuse creditele

suplimentare sancțiunii Camerilor în cea mai apropiată sesiune și art. 5 prevedea ca toate ordonanțele cari ar fi acoperit creditele de această direcție alcătuirea unui singur proiect de lege în care să fie reunite toate ordonanțele regale. În fine în 1834, legea financiară aduce noi restricțiuni facultății de a deschide credite prin ordonanțe — această legislație a fost rezumată în ordonanța dela 31 Mai 1838 în legea contabilității publice în art 12 și 36, înlocuită mai apoi prin decretul dela 31 Mai 1862 actual și azi în Franța.

Sub regimul republicei dela 1848, legile dela 15 Mai 1850 și 16 Mai 1851 n'au împiedecat să se ridice la sume colosale creditele suplimentare și extraordinare; se impunea o reformă radicală și s'a crezut că va rezulta din senatul-consult din 25 Decembrie 1852, care distrugând specialitatea, creind *sistemul virimentelor* adică facultatea, pentru fiecare ministru, de a transporta dela un serviciu la altul, fondurile alocate prin Corpul legislativ, pentru acoperirea unuia prin excedentul celuilalt. Acest expedient, după B i n e a u, pe atunci Ministru de finanțe, trebuia să suprima aproape totalitatea creditelor suplimentare, bugetul devenind un fel de rezervă, cu care guvernul se însărcina cu toate cheltuielile Statului, nouă iluzie care na durat mult; creditele suplimentare au fost mai numeroase și mult mai importante. Guvernele abținându-se de a mai cere ratificarea corpurilor legiuitoare, sesiunea care urma deschiderii, pe motivul că, grație sistemului virimentelor, trebuia să se ignoreze până la reglementarea definitivă a bugetului dacă creditele n'ar fi fost acoperite cu ajutorul rezervelor ordinare.

„Astfel după expresia lui Troplong*) creditele extraordinare au rămas în picioare, sprijinindu-se pe virimente, ca să deschidă drum cheltuielilor prin aceste două căi“. Un exemplu: s'a văzut, un ministru, altă dată puternic apărător a prerogativelor Corpului legislativ, deschizându-și credit de 78 milioane lei, în prezua separației acestei adunări, atunci când încă putea și trebuia să fie consultat.

Acest rău, trebuia să aducă un urgent îndreptar; s'a crezut că era bun cel propus de Fould, aprobat de imparat și adoptat de senat, combinație care trebuia — se zicea — să așeze solid creditul statului și să constrângă miniștrii să se limiteze în bugetul reglementar.

(Va urma)

Virgil Ionescu Darzeu

subdirector general Min. de Interne.

**) M. Troplong: Moniteur din 18 Decembrie 1861.

*) „Moniteur din 18 Decembrie 1861“ citat

Secretarul de plasă

Legiuitorul prin dispozițiunile art. 359 alin. 2 din legea pentru unificarea administrativă a organizat pe lângă fiecare pretură un post de secretar plătit de stat.

Să spună textual în lege: „fiecare pretor va avea un secretar plătit de stat. Pentru a fi numit în funcția de secretar, candidatul trebuie să îndeplinească condițiunile cerute pentru notar. Alți funcționari de s-ar găsi necesari se numesc și se plătesc de județ!” — Evident deci, că legea pe acest funcționar de o mare importanță pentru serviciul pretorial nu-l numește nici de secretar pretorial, nici de secretar de plasă. Numirea lui de secretar de plasă a devenit aproape în toate județele un uz confirmat chiar și de Ministerul de Interne, după cum se vede din deciziunile sale privind pe acești funcționari. Dar ori cum s-ar numi el secretar de plasă, secretarul preturei sau al pretorului, nu numirea este ceea ce importă. Ne importă singurul lucru: cari sunt drepturile și datoriile propriu zise ale acestei categorii de funcționari de plasă și cari ar trebui să fie în raport cu condițiunile de admitere și prestațiunile lor importante pe cari, realmente le îndeplinesc. Legea pentru unificarea administrativă în aceasta privință nu amintește nimica. Doar într'un ordin al Ministerului de Interne dat în luna Decembrie 1925, ca instrucțiune relativ la punerea în aplicare a unor dispozițiuni din legea pentru unificare administrativă, atât se menționează privitor la atribuțiunile lor: secretarul de plasă deschide corespondența, o înregistrează, compune indexul alfabetic și păstrează archiva. Foarte probabil, că prin dispozițiunile regulamentului de aplicarea legii pentru unificarea administrativă pe care, sperăm al vedea cât de curând, se va complecta legea în aceasta privință sau chiar prin dispozițiunile modificatoare ce se vor aduce însăși legii, precizându-se atât datoriile cât și drepturile secretarului de plasă. Aceasta în interesul serviciului, dar și interesul propriul al acestei categorii de funcționari. În interesul serviciului pentru a se cunoaște hotărât: secretarul de plasă în-afară de agendele sale prevăzute în ordinul Ministerial sus citat mai are el și alte obligamente și anume care? Nu ne putem inchipui, că activitatea secretarului de plasă numit în condițiunile prevăzute de art 354 din legea pentru unificarea administrativă să se reducă singur numai la conducerea registrului și ținerea archivei. Precum în practică nici nu se reduce. La celea mai multe preturi din Ardeal secretarul de plasă

este întrebuințat și considerat ca funcționar de concept ajutând pretorul în toate lucrările de concept, cum sunt: redactarea rapoartelor către Prefectură, setințelor date de pretor în materie contravențională, industrială etc. Cu înregistrarea, ținerea archivei, evidenței și altor lucrări de manipulare încredințându-se impiegații numiți și plătiți de județ. Prin felul acesta de împărțire de lucru la Preturile din Ardeal, oarecum s-a menținut în practică, pentru secretarul de plasă, cercul de activitate avut de pretorul vechei organizații administrative, doar cu restricțiunea, că nu are drept să semneze pentru pretor. Și câtă greutate nu se întâmpină cu substituirea pretorului absent prin pretorul altei plășii, cum prevede legea.

De altă parte în interesul secretarului de plasă este, ca să-și cunoască bine și preciz datoriile ce are de îndeplinit în postul său, precum și drepturile împreunate cu funcțiunea de secretar de plasă în afară de celea menționate în general pentru funcționarii publici în legea și regulamentul Statutului func. publici.

Premițând cele expuse mai sus credem de bine, să deodată cu modificările ce se vor aduce legii pentru unificarea administrativă sau fie chiar în cadrul regulamentului ei de aplicare, să se precizeze:

- a) atribuțiunile secretarului de plasă în serviciul preturei, în birou și în afară de birou,
- b) recunoașterea calității lui de funcționar de concept, al pretorului înșirându-se textativ cazurile în cari îl poate chiar înlocui,
- c) dreptul lui la înaintare pe loc asimilându-se, odată devenit stabil, în drepturi, garanții și obligațiuni cu ceilalți funcționari administrativi,
- d) dreptul lui la diurnă și cheltueli de transport în sarcina bugetului județean când se deplasează dela reședință în interes de serviciu pentru îndeplinirea datoriilor oficiale ce revin,
- e) dreptul lui de a substitui pe notarul comunal și de a fi trecut și prin act de transferare în funcțiunea de notar: (ceia ce de altminteri în practică se face, vezi decizia Ministerului de Interne No 5157 P din 30 Apr. 1928 publ. în Monitorul of. No. 122 din 7 Iunie 1928:)

Prin luarea acestor dispozițiuni nădăjdum, a se defini mai exact ce înseamnă postul de secretar de plasă, încurajând pe tinerii absolvenți ai școalelor de notari de a îmbrățișa și aceasta carieră administrativă de altcum frumoasă, dar azi foarte rău dotată (secretarilor de plasă variaza între 2500—3500) și cu atribuțiuni și drepturi

necunoscute, din care cauze, azi mulți se feresc de ea, ca de o ocupație mizericordioasă și nesigură.

Soarta secretarului de plasă prin natura serviciului său fiind strâns legată de soarta pretorului, socot de datoria mea și a colegilor mei de a ne interesa cu multă bunăvoință de si-

tuația și viitorul lor și a le veni întru ajutor prin toate mijloacele ce ne stau la dispoziție pentru ca postul de secretar de plasă să se ridice la locul care i-se cuvine.

Baia de Criș la 24 August 1928.

George A. Balomiri
Pretorul plășii „Avram Iancu”
județului Hunedoara.

Atribuțiunile notarului și secretarului comunal

În comunele rurale există doi funcționari la primărie, uitați de toți și pe care nu numai, țărani, dar chiar și majoritatea intelectuală nu-i cunoaște.

Acești funcționari sunt secretarul primăriei și notarul comunal.

Sunt fericit că cu ocazia conferinței administrative de astăzi, unde s'a adunat atâta lume, pot să scot la iveală cel puțin în parte munca acestor funcționari de pe la sate și rolul lor, care l au în mijlocul populației rurale.

Până acum la noi în Basarabia, încă de mulți oameni locali, notarul comunal este văzut ca un simplu „pisar” din timpul rușilor, iar pe secretarul comunei îl consideră ca un fel de scriitor al notarului și mulți țărani chiar sunt convinși și acum, că secretarul nu este plătit de comună, ci angajat și plătit personal de notar pentru a-l ajuta la lucru.

Că acești funcționari rurali nu sunt până acum cunoscuți populației, este în primul rând vina vremurilor schimbătoare și a frământărilor politice prin care am trecut și în al doilea rând suntem de vină chiar noi notarii, care nu am stăruit să fim la locul nostru.

Cine este secretarul comunal?

Conform art. 95 din legea unificării administrative secretarul comunei este șeful cancelariei. La comunele rurale mai mari el este ajutat chiar și de mai mulți funcționari care lucrează sub supravegherea lui, însă în majoritate comunele fiind mici, după cum sunt în plasa noastră, la primărie este numai secretarul singur.

Conform art. 60 al. 6 din legea unificării administrative secretarul se numește prin decizia primarului, acesta având în prealabil avizul delegației permanente comunale și avizul comisiunii de numiri și înaintări având la bază studiile convenite și examenul de capacitate cerut de statutul funcționarilor publici, însă de o camdată la noi în județ numirile de secretar se fac de domnul prefect.

Ca șef al cancelariei, el primește toată corespondența care vine la primărie, o înregistrează, o citește imediat primarului cu care împreună o rezolvă, contra-semnează toată corespondența primăriei, cum sunt: rapoartele către șefii cei superiori și toate adresele eșite

din primărie. Împreună cu primarul eliberează bilete de vite, certificate de bună purtare, paupertate și multe alte hârtii care trec prin biuroul primăriei. Însoțește pe primar la diferite ispășe, inventarieri de avere rămase pe urma defuncțiilor.

În special el este însărcinat să asiste la ședințele consiliului comunal și să redacteze procesele-verbale despre desbaterile ce se fac de consilieri. Peste tot secretarul execută toate lucrările cu care îl însărcinează primarul.

Să trecem la notar.

Cine este și ce rol are notarul în comuna sa?

Domnilor, îmi permit să spun, că întreaga administrație a unei comuni rurale se sprijină pe umerii notarului și să vă arăt de ce:

În comunele de pe la noi de fapt primarii, membrii delegației permanente și consilierii comunali nu sunt la locul lor în administrație. N'am ce zice, ei aproape toți sunt fruntea satelor și sunt cei mai buni gospodari, însă aceasta nu este dovadă că sunt și buni înțelegători de a conduce comunele, aceasta pentru că ei se ocupă în primul rând de gospodăriile lor, considerând locurile lor la primărie, numai un fel de onoare și numai pentru a-și face interesele sale personale și afară de aceasta nu știu carte.

Activitatea primarului la noi se referă numai la diferite ispășe pe care le face la oameni certându-se cu ei și iscălește hârtiile cari îi sunt date lui de secretar, încolo primarul puțin mai face ceva.

Delegația permanentă aproape este inexistentă, nu lucrează absolut nimic.

Așa fiind, notarul este nevoit să-i înlocuiască pe toți.

Conform art. 366 din legea unificării administrative notarul este agentul puterii centrale în comuna rurală, cum este domnul pretor în plasa sa, adică notarul este omul statului pus în comuna sa, pentru a aplica toate legile și regulamentele în vigoare privitoare pe locuitorii de pe teritoriul notariatului său, pe care numai el le poate cunoaște. Nici un alt slujbaș dela sate nu cunoaște legile ca notarul. Pe preot îl interesează și cunoaște numai legile și regulamentele, care

privesc biserica; pe învățător îl interesează și cunoaște legile lui școlare, pe când notarul este obligat a citi și a fi la curent și a cunoaște absolut toate legile și ordonanțele în vigoare. El stăruie ca ori ce ordin venit mai de sus, să se execute cu stricteță și la timp. Ori ce lege sau ordin nou (care vine în comună spre cunoștința generală, notarul este dator ca prin publicații, bătăi de tobă, adunări și prin alte mijloace să le aducă la cunoștința populației.

Notarul culege toate datele statistice în comuna sa. Fiecare țară trebuie să știe ce avere are, cum fiecare gospodar trebuie să știe averea sa. Așa fiind, statul adună din toată țara (din toate comunele) datele statistice, adică: câți bărbați, câte femei sunt, de ce religie sunt, câți copii sunt în vârstă de școală, pe urmă cât pământ are și ce fel de pământ, livezi, vii, grădini, imase etc., cât grâu, secară, orz, fasole, câte vite sunt, câte păsări domestice are și multe alte. Toate aceste date sunt culese și întocmite de notar.

Nu de mult s'a întocmit și a intrat în vigoare o lege, în baza cărei în fie care comună s'a înființat câte un comitet statistic compus din preot, învățător, percepător, șef de post și primar, notarul fiind referentul statistic al acestui comitet, aceasta pentru a aduna date statistice mai cu înlesnire și mai exacte, însă aceste comitete există numai pe hârtie, în realitate tot notarul fiind nevoit, singur, să umble din casă în casă pentru a aduna statistice.

Notarul execută măsurile de siguranță generală și poliție.

În realitate aceste măsuri pe la noi deocamdată în majoritate le execută jandarmii șefi de post, însă notarul este o gardă permanentă a măsurilor care interesează siguranța generală a statului. În aceasta calitate notarul dă toate informațiile despre ce se petrece în comună, adică de eventualele nemulțumiri a locuitorilor și de ori ce porniri pătimase cari pot da naștere turburărilor primejdioase, mai ales la noi în Basarabia, unde mereu tot circulă prin comuni diferiți indivizi cu scopuri necunoscute, notarul trebuie să fie mult mai atent în această privință, decât colegul său din alte părți ale țării. Nici un funcționar din comună nu poate cunoaște situația reală a populației din comună ca notarul care zilnic este în contact cu ea.

Notarul este însărcinat să supravegheze să se respecte legea repausului duminical cu stricteță, pentru ca să se vadă odată că suntem și noi creștini și avem și noi sărbători. Supraveghează ca să nu umble pe străzi oameni bieți. Pe cei care îi întâlnește sau i-ar găsi bieți este dator să-i dea în judecată pentru a-i pedepsi și mai supraveghează să nu se vândă beuturi spirituoase fără autorizație. Notarul ea seama ca pe la băcăni și ori ce alte prăvălii să nu se facă speculă, să nu fie amăgiți locuitorii la preț sau cântar, primind ori ce reclamațiuni în acest sens.

Notarul este șeful poliției administrative în comuna sa, adică este șeful poliției însărcinată cu paza vieții liniștite și a bunurilor locuitorilor săi, este dator ca cu ori ce ocazie să sfătuiască pe locuitori să trăiască liniștiți, să respecte proprietatea altuia, să nu se bată, să nu apuce pământul altuia în mod samovolnic, să respecte ori ce dispozițiune luată de autorități să asculte de legi și de sfatul funcționarilor însărcinați cu executarea acestor legi, să se supună tuturor ordinelor. Să respecte biserica, sărbătorile ei, preotul ei și în fine să trăiască în firea lui Dumnezeu.

Când însă, oamenii nu vor să asculte de aceste sfaturi, notarul este dator să aplice sancțiunile legale, adică să dreseze cuvenitele acte la cei neascultători și răi, pentru a-i pedepsi.

Notarul este ofițer de poliție judiciară, în caz de flagrant delict auxiliar al parchetului; adică crima sau delictul îl poate constata numai atunci dacă s'a săvârșit de curând și încă n'a trecut 24 ore dela comiterea ei și notarul se află pe urma celor cari au făcut fapta. Iar contravențiile le constată în ori ce caz. În comuna rurală de fapt sunt numai doi ofițeri de poliție judiciară, unul este jandarmul șef de post care are aceasta calitate deplină și altul este, în caz de flagrant delict, notarul comunal reprezentant direct al puterii executive.

Notarul asistă la ședințele consiliului comunal pentru a da sfaturi și îndrumări consilierilor, însă la noi de fapt cu puține excepții, tot notarii redactează și procesele-verbale de ședințe, din cauză că unii din secretari sunt incapabili de a lucra singuri.

Consiliul comunal de fapt este convocat în ședințe tot de notar pentru că numai el știe când este nevoie să se convoace și numai el știe care chestiuni trebuie să fie puse în debaterile consiliului, fiind de competența acestuia. La ori ce ședință notarul de fapt trebuie să pună o energie extraordinară pentru ca chestiunile puse la ordinea zilei să fie aduse la un bun sfârșit și să se poată redacta un proces-verbal cu hotărâri legale. Aceasta pentru că din nenorocire între membrii consiliului există câte unul sau doi cari în loc să se sfătuiască, să cerceteze interesele comunei, face numai instigațiuni printre ceilalți membri, anume pentru a pune piedici administrației comunale și în special primarului sau notarului. Ceilalți membri întotdeauna la început se potrivesc acestor instigațiuni, pentru că la noi este cunoscut de mult, că de ce e mai bun moldovanul nostru, de aceea îl poartă mai ușor de cap ori ce rău.

Întocmirea bugetului, adunarea diferitelor lucrări pentru buget, căutarea veniturilor legale în comuna sa, le face tot notarul, verificarea casei comunale cu care legiuitorul a însărcinat pe primar și membrii delegațiunei permanente, de fapt o face tot notarul, pentru că numai el cunoaște bine contabilitatea comunală și numai el știe cum se face o verificare a casei, iar pri-

marul și membrii delegațiunii permanente numai ascultă și iscălesc ceiace le spune și le prezintă notarul, însă de fapt nimic nu știu, pleacă numai dela percepție cu conștiința curată, că au făcut și ei o treabă și că ar ști că până acuma s'a încasat atât și s'a plătit atât. Însă dacă este așa sau nu și dacă registrele se operează în regulă și dacă sumele nu s'au detronat dela un articol la altul în buget, asta puțin îi interesează pe ei și chiar nici nu pot ști pentru că sunt analfabeți.

Recrutarea armatei se face tot prin notar, el întocmește tabelele de recensământul tinerilor, el formează dosarele de pensie a I. O. V. adunând toate actele necesare, el întocmește tabelele de rechiziție, ținând la curent autoritatea militară cu toate datele și schimbările în această privință.

Notarul mai face parte ca membru în diferite comitete și comisii ca: subcomitetul comunal pentru ajutorarea sinistraților, cercul cultural, comitet de construcție, comisie mixtă de rechiziție și multe alte, aducând multe foloase populației și pe aceasta cale.

Fiind cazuri că mulți, profitând de autoritatea primarului analfabet îl atrag pentru a face multe acte ilegale, pe care el le semnează neștiind dacă sunt legale, și aci notarul este un fel de santinelă permanentă, pentru apărarea intereselor comunei și a statului.

Tot notarul întocmește și listele electorale de alegători la cameră și senat, la comună și județ și le verifică în fie-care an.

Notarul este șeful biuroului populației din comuna sa, el ține în evidență mișcarea populației din comună, numai el știe câți bărbați, câte femei, câți copii sunt în satul lui și câte cazuri de căsătorii, nașteri și de moarte se întâmplă într'un an, numai el este în drept să elibereze pe răspunderea sa buletinele de înscriere la biurul populației.

În general notarul în calitate de agent al puterii centrale în comuna rurală controlează absolut toată administrația comunală, dispunând și secretarului comunal cum să lucreze.

Domnilor colegi, trebuie să stăruim să fim la înălțimea noastră, ca lumea să înțeleagă cine suntem noi pentru populație și pentru stat și ce foloase îi aducem. Trebuie ca munca noastră să fie adusă mai la iveală ca și domnii șefi superiori ai noștri să înțeleagă mai bine și să vadă că buna conducere a comunelor se face de fapt numai prin notari, și atunci și d-lor ne vor aprecia mai bine.

Ion Batâr

notar comunal Pârjolteni
județul Lăpușna.

Activitatea Uniunii Generale.

Ședința Secțiunilor Uniunii Generale

Conform convocării făcute de prezidiu în ziua de 2 Septembrie a. c. a avut loc în Cluj ședințele Secțiunilor Uniunii, la cari au participat următorii domnii:

Alexandru Buha, președintele Uniunii gen., Ioan Stoica vicepreș. Uniunii, Ioan Florian notar în com. Laz (jud. Alba), Leon Bârle, notar în com. Halmău (jud. Satu-mare) membrii în Secțiunea adm., Gheorghe Milencovici, notar în com. Steierdorf-Anina (jud. Caraș), Francisc Szász, notar în com. Zagăr (jud. Târnava-Mică) membrii în Secțiunea Socială, Ioan Pastiu, notar în com. Zam (jud. Hunedoara) Gheorghe Bera-riu, notar în com. Bocșa-Română (jud. Caraș), membrii în Secțiunea economică financiară, Tomescu Vasile, notar în com. Caracui (jud. Lăpușna) Dr. Valer Pop, notar în com. Peciul-nou (jud. Timiș-Torontal) și Dr. Alexandru Vasilie, redactorul revistei „Administrația Română“.

Secțiunile luând în ședința comună în discuție următoarele obiecte:

1. Controlarea conturilor de gestiune pe anul trecut ale fondurilor Uniunii, căminului și revistei.

2. Examinarea proiectelor de buget pe 1929 a acestor fonduri.

3. Verificarea administrării fondurilor Uniunii.

4. Propunere relativ la modificarea legii administrative.

5. Propunere relativ la modificarea legii maximului.

6. Propunerea relativă la înființarea căminului copiilor de notari.

7. Propunerea d-lui Florian, președintele Reuniunii județene Albă, pentru înființarea unei asociații în sânul Uniunii pentru înmormântări și ajutoare în caz de moarte și invaliditate.

8 Propunerea relativă la incadrarea notarilor.

9. Propunerea d-lui Milencovici, notar în Steierdorfanina pentru a cere autorizația ministerului de a putea împărți spre vânzare imprimate numite „cărămizi“ pentru ridicarea Căminului copiilor notarilor.

10. Propunerea relativă la modificarea regulamentului legii pentru organizarea, administrarea și exploatarea pășunilor, apărut în M. O. No. 126—1928.

11. Propunerea d-lui Florian, președintele Reuniunii Alba, relativă la stabilirea speselor de reprezentare pe seama notarilor

12. Propunerea pentru revocarea ordinului ministerial, relativ la sesiunile notariale.

După discuții îndelungate și temeinice s'au luat următoarele hotărâri :

Ad 1—3 S'au examinat registrele, chitanțele și actele justificative ale casieriei Uniunii gen., ale Revistei și ale Căminului și s'au găsit în ordine.

Ad 4 S'au stabilit modificările ce urmează să se ceară Legii pentru unificarea adm., elaborându-se proiectul, cu modificările propuse Consiliului de adm. și Adunării gen.

Ad 5 S'a hotărât să se ceară modificarea Legii maximului și să se ceară introducerea zecimilor com. asupra venitului net impozabil cu impozitele statului a contribuabililor.

Ad 6 S'a hotărât să se propună Consiliului înființarea unui cămin pe seama copiilor de notari în orașul Cluj.

Ad 7 S'a decis înființarea unei societăți de ajutorare reciprocă pentru caz de moarte, auto-

rizându-se prezidiul să elaboreze statutele societății proiectate.

Ad 8 S'a hotărât să se ceară aplicarea Legii gen. pentru armonizarea retribuțiilor bugetare.

Ad 9 S'a hotărât să se ceară autorizațiune Ministerului pentru punerea în vânzare a „Căramizilor“ în favoarea căminului notarilor. Căramizile se vor vinde cu prețul de 5, 10, 20 și 50 lei bucată.

Ad 10 S'a decis să se ceară modificarea Regulamentului a Legii pentru organizarea adm. și exploatarea pășunilor, publicat în Mon. Of. No. 126 din 1928, în ce privește fixarea taxelor de pășunat, în sensul, că taxele să se stabilească de Consiliile com., pentru izlaturile com. și pentru cele posesorale din partea consiliilor de administrație a posesoriatelor respective.

Ad 11 Se va cere Ministerului de Interne să se admită spese de reprezentare pe seama primarilor și notarilor comunali.

Art 12 S'a decis să se înainteze din partea prezidiului Ministerului de Interne un memoriu relativ la chestiunea sesiunilor notariale.

Delegația la București

După ședința Secțiunilor Uniunii o delegațiune compusă din d-nii Alexandru Buha și Dr. Alexandru Vasilie s'a deplasat la București spre a prezenta On. Minister de Interne hotărârea Secțiunii privitor la chestiunea sesiunilor notariale.

Delegațiunea a fost primită de d-l Ministru de Interne I. G. Duca, în ziua de 3 Sept., la care ocaziune membrii delegațiunii au expus d-lui Ministru de Interne chestiunea sesiunilor notariale, chestiunea biletelor de vite și echivalarea diplomelor de notar cu licența școlii de științe de stat, prezentând memoriile scrise în toate aceste chestiuni. D-l Ministru a primit memoriile prezentate și a declarat, că le va examina și va lua măsurile cuvenite.

Totodată s'a cerut aprobarea dlui Ministru de Interne, ca adunarea proximă a Uniunii să se țină în București în luna Octombrie. D-l Ministru a incuviințat ținerea adunării.

Cu ocaziunea petrecerii delegațiunii în București s'a luat contact cu membrii comisiunii pentru modificarea Legii pentru unificarea adm. precum și a unui membru din Consiliul Legislativ, expunând propunerile privitor la modificările cerute de Uniunea gen. insistându-se asupra motivelor invocate de Uniune în baza practicei și experiențelor făcute de notari în termen de 3 ani dela aplicarea L. U. A.

Mai jos publicăm în extenso memoriile prezentat de delegațiune d-lui Ministru Duca.
Prezidiul.

Uniunea Generală a Notarilor Comunali din România.

No. 276/1928.

Domnule Ministru !

Prin ordinul Dvs. No. 9921 din 24 Iulie 1928 s'a dispus, că pământurile așa numite „sesiuni notariale“ cu începutul anului economic 1928/29 să fie luate din posesiunea notarilor și să se folosească de comune, pe motiv că afară de indemnizația de locuință stabilită prin art. 386 din Legea pentru unificarea administrativă, notarii nu au dreptul la alte beneficii.

Această dispozițiune, care este o nouă lovitură dată notarilor comunali, și le cauzează prejudiții grave, nu este nici echitabilă și nici justă din următoarele motive :

Este în deobște cunoscută starea mizeră a notarilor comunali de pretutindeni, salariați la fel, cu oamenii de serviciu, cu toate că pe umerii lor se reazemă întreaga administrație comunală.

În aceasta situație o parte a notarilor comunali a avut un sprijin oarecare prin sesiunile notariale, din a căror venit s'a recompensat câtuși de puțin pentru salariul minimal ce primesc. Prin luarea acestor pământuri, notarilor li se ia și ultima bucată de pâine, rămânând avizați la salariul bagatel, care nu le asigură nici măcar minimul de existență.

Art. 386 din Legea pentru Unificarea administrativa dispune, că până la fixarea salariilor, gradelor și asimilărilor notarilor prin Legea generală de organizare a salariilor, salariile sunt cele actuale.

În baza acestui text de lege sesiunile notariale, a căror venit constituie o parte integrantă a salariului, va trebui să rămână în posesiunea notarilor, cel puțin până atunci, până când se va aduce mult așteptata Lege de organizare, chemată să stabilească retribuțiunile notarilor.

De altfel aceste sesiuni în majoritatea lor nici nu constituiesc proprietatea comunelor, ci sunt notate în registrele de proprietate (cartea funduară a judecătoriilor, ca „competință notarială“, fiind folosite de notari încă din anul 1853, și nici când nu de comune. În aceasta privință notarii au asupra lor drepturi câștigate, garantate de însuși art. 386 din Legea pentru unificarea administrative.

Acest drept a fost recunoscut chiar și de Legea pentru reforma agrară, care prin art. 6 le declară de neexpropriabile, lăsându-le în folosința notarilor, iar comisiunile locale pentru aplicarea reformei agrare le-au întregit, acolo unde se aflau rezerve de stat.

E drept, că prin efectul Legii pentru unificarea adm. notarul a devenit funcționar de stat, însă aceasta nu-l împiedecă să beneficieze de unele favoruri dela comunele în a căror serviciu i-și depune toată energia și a căror interese le servește, înlocuind și pe secretarul com. care nici unde nu s'a aplicat și a cărui salariu se economisește de comună pe spatele notarului, care îl înlocuiește.

În baza acestor motive, cu onoare Vă rugăm Domnule Ministru să binevoiți a revoca ordinul D-Voastră No 9921 din 24 Iulie a. c. sau în cazul cel mai rău, să binevoiți a dispune suspendarea executării lui până după votarea Legii generale de organizare a salariilor.

În speranță, că Ve-ți binevoi a lua cererea noastră în considerare, rămânem cu distinsă stimă :

Uniunea Generală a Notarilor Comunali și Cercuali din România
Alexandru Buha
 președinte.

Uniunea Generală a Notarilor Comunali și Cercuali din România.

No. 280/1928.

Domnule Ministru !

Absolvenții școlii de știință de stat se bucură în baza diferitelor legi în vigoare de anumite priorități față de alți funcționari cu aceeași sau ca chiar cu mai multă pregătire școlară la obținerea unor funcțiuni în administrația publică.

Având în vedere ca licențiații acestei școlii au la bază numai 4 clase secundare față de notarii, absolvenți ai școlii de notari din Transilvania, cari au la bază 8 clase de liceu, bacalaureat și curs administrativ de 1 an, — cu onoare Vă rugăm, să binevoiți a decide echivalarea diplomelor notarilor cari au la bază 8 clase de liceu sau echivalente cu licența absolvenților școlii de știință de stat.

În speranță ca veți binevoi a aproba cererea noastră justă rămânăm cu distinsă stimă

Secretar :

Dr. Alexandru Vasilie.

Președinte :

Alexandru Buha.

☞ Cetiți, răspândiți și abonați revista „Administrația Română“ ☜

P U B L I C A Ț I U N I

Secretar comunal cu 4 clase liceale și 3 ani praxă la notariat, posedând la perfecție limba oficială, germană și maghiară, de 19 ani, caut post la un notariat cercual sau comunal. Oferte rog pe adresa: Cornel Cămpureanu, Rusca-Montană, județul Severin.

Român, de 22 ani, necăsătorit, absolvent a IV cl. lic. cu L. R. satisfăcută caut post la un notariat de secretar, îndeplinind toate condițiunile prevăzute în Statutul funcț. adm. posed o practică de 3 ani, cunoscând la perfecție agendele administrative.

Postul îl pot ocupa imediat.

Adresa: Popescu Aureliu, secretar cerc. Rusca-Montană.

Publicațiuni.

Ana Chidaci din Rădmănești a pierdut în loc și mod necunoscut 2 bilete de vite pe 2 boi de 3 ani, roșii cu alb, biletele au fost eliberate de notariatul cercual Bara cu No. 137 și 138/928. Se anulează în mână ori și cui s'ar afla.

Bara, 3 Iulie 1928.

NOTAR.

Notar diplomat, român, necăsătorit de 42 ani, duce o viață onestă, cunoaște și limba germană și maghiară în scris și verbal, are practică de mai mulți ani, conduce singur ori ce notariat.

Primește și lucrări de rectificare a foilor cadastrale. Postul îl poate ocupa imediat.

Adresa: Gheorghe Măjeriu, not. dip. în Tiha-Bărgăului, jud. Năsăud.

Tânăr, cunoscând perfect limba română, germană, dactilografia precum toate agendele notariale (cadastre) având praxă de 3 ani la 3 notariate mai mari din Banat și Transilvania, actualmente contabilul unei mari întreprinderi din București, serviciu care trebuie să-l părăsesc din cauza sănătății, caut post la un notariat mare.

Prefer unde este și mașină de scris.

Adresa: Hans Müller, Comuna Sântioană, p. u. Dumbraveni.

La notariatul Jupalnic, plasa Orșova, (2 km. depărtare de Orșova) se caută un impiegat vărsat în toate agendele administrative și de impozite, cu salar lunar de 2000 lei lunar, sau secretar de notar cu salarul prevăzut în buget, plus locuință și vipt, atât pentru cât și pentru celalț.

Reflectanții se vor adresa direct notariatului. Se preferă cei necăsătoriți și cari posed și limba maghiară.

Notar.

Concurs.

În conformitate în art. 78 din Regulamentul statutului funcționarilor publici, se deschide concurs pentru completarea postului de secretar notarial la notariatul cercual Cenade județul Pârnavă-mică.

Reflectanții la acest post sunt invitați a-și înainta cererea scrisă cu mâna proprie pe adresa acestui notariat, dinpreună cu actele recerute art. 7 din Regulament până la data de 1 Octombrie 1928. — Cererile sosite mai târziu nu se vor lua în considerare.

Postul se poate ocupa numai decât după numire Salarul lunar de 3000 Lei.

Cenade la 25 August 1928.

notar, C. Tutulea.

Concurs.

Deschidem concurs pentru ocuparea postului de secretar comunal în comuna Șaroșul, jud. Târnava-Mare. Concurenții diplomați își vor înainta cererile scrise cu mâna proprie, însoțite de actele prescrise de lege, până la 20 Septembrie 1928.

Salar lunar 1500 lei.

Șaroșul, la 23 August 1928.

Primăria comunală.

Concurs.

La notariatul Criciova (jud. Severin) postul de notar prin avansare rămânând vacant, se caută un tânăr cu caracter, versat în toate agendele notariale, mai cu seama în încasarea impozitelor, Se cere cunoașterea limbei oficiale.

Salarul prevăzut în bugetul comunelor este de 3000 Lei lunar în caz dacă va corespunde, va mai primi dela subsemnatul notar cameră mobilată, luminat și încălzit.

Pot concura și scriitori în asemenea condițiuni, postul se poate ocupa imediat.

Cererile se vor trimite pe adresa acestui notariat. Criciova la 20 August 1928.

Notar cercual.

Concurs.

Pentru ocuparea postului de impiegat la notariatul Capruța.

Reflectanții vor înainta cererile până la 31 August. Dovedind studiile, practica și capacitatea.

NOTARIAT.

Rugăm cititorii nostri să achite abonamentele restante.